

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 135/2010-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť R. Č., B., B. T., B., a Ing. J. Š., B., zastúpených spoločnosťou Advokátska kancelária – JUDr. M. M., s. r. o., B., konajúcou JUDr. M. M., advokátom, vo veci namietaného porušenia ich práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cbs 164/04 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 49/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. Č., B. T. a Ing. J. Š. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. septembra 2009 doručená sťažnosť R. Č. (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), B. T. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“) a Ing. J. Š. (ďalej len „sťažovateľka v 3. rade“, spolu ďalej aj

„sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia ich práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cbs 164/04 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 49/2008.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva: «Sťažovatelia boli ako žalovaní v 1. až 3. rade účastníkmi konania v právnej veci S. c/a R. Č. a spol., o určenie vlastníckeho práva k obchodnému podielu a iné, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod č.k. 9Cbs 164/04 a Najvyššom súde Slovenskej republiky pod č.k. 1 Obo 49/08... Vo vyššie uvedenej veci sa S. (ďalej tiež „žalobca“) domáhal určenia, že

- žalobca S., ..., bytom P., je výlučným spoločníkom a konateľom spoločnosti H., s.r.o., identifikačné číslo... s výškou vkladu 200.000 Sk...,

- zmluva o prevode časti obchodného podielu a o zriadení záložného práva na časť obchodného podielu v spoločnosti H. s.r.o.,(...) vyhotovená dňa 3. 8. 2004, uzatvorená medzi žalovanými v 1. a 2. rade dňa 3. 9. 2004,(...), je neplatná a ďalej určuje, že zmluva o prevode časti obchodného podielu a o zriadení záložného práva na časť obchodného podielu v spoločnosti H. s.r.o.,(...), vyhotovená dňa 3. 8. 2004, uzatvorená medzi žalovanými v 1. a 3. rade dňa 3. 9. 2004,(...), je neplatná.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. 9 Cbs 164/04-262 zo dňa 22. 1. 2008 určil, že

a) žalobca je výlučným spoločníkom a konateľom spoločnosti H., s.r.o.,(...), s výškou vkladu 200-00 Sk,(...);

b) zmluvy o prevode obchodného podielu a o zriadení záložného práva na časť obchodného podielu H., s.r.o.,(...), uzatvorené medzi žalovaným v 1. rade a žalovanými v 2. a 3. rade dňa 3. 9. 2004, sú neplatné(...).

Proti vyššie uvedenému rozsudku podali sťažovatelia v 1. až 3. rade odvolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. 1 Obo 49/2008 zo dňa 24. 6. 2009 prvostupňový rozsudok potvrdil...

Podstata sporu vo vyššie uvedenej veci je založená na Zmluve o prevode obchodného podielu zo dňa 3. 8. 2004, uzavretej medzi sťažovateľom v 1. rade a žalobcom, podľa ktorej predmetom prevodu mal byť obchodný podiel na spoločnosti H., s.r.o. (ďalej len „Zmluva“).»

Z rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 22 Cbs 6/2005-170 z 19. januára 2006 ako aj potvrdzujúceho rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu vo veci určenia platnosti odstúpenia od zmluvy o prevode obchodného podielu považovali Krajský súd v Bratislave, ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní za preukázané, že odstúpenie od zmluvy o prevode obchodného podielu je neplatné.

Podľa názoru sťažovateľov: *«Ak Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky svoje rozhodnutia založili na rozsudku Krajského súdu v Trnave (č. k. 22Cbs 6/2005) bez toho, že by popri ňom osobitne skúmali aj podmienky účinkov prevodu obchodného podielu, t. j. doručenie Zmluvy spoločnosti (§ 115 ods. 4 Obchodného zákonníka) a súhlas spoločníka s prevodom obchodného podielu (čl. II bod 2. Zmluvy), tak nerozhodovali ako nezávislé a nestranné súdy, čím zasiahli do Základných práv sťažovateľov v 1. až 3. rade...»*

Inak povedané, Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave tým, že nevykonali právne posúdenie a dokazovanie ohľadom účinkov prevodu obchodného podielu medzi zmluvnými stranami a voči spoločnosti, a že za tým účelom nevykonali na to zamerané dokazovanie... a „uspokojili“ sa iba s tvrdeniami žalobcu a nesprávnym právnym záverom vyvodeným v rozsudku Krajského súdu v Trnave, č. k. 22Cbs 6/2005, že Zmluva je platná a účinná, sťažovateľom fakticky odňali možnosť efektívne konať pred súdom,(...) osobitne závažným spôsobom boli týmto postupom porušené práva sťažovateľov v 2. a 3. rade, keď im nebolo umožnené klásť žalobcovi otázky týkajúce sa skutočností posudzovaných Krajským súdom v Trnave v konaní vedenom pod č. k. 22Cbs 6/2005 aj napriek tomu, že neboli jeho účastníkmi...

Zásah do Základných práv sťažovateľov spočíva aj v tom, že Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky nedostatočne odôvodnili, z akého dôvodu sú neplatné rozhodnutia sťažovateľa v 1. rade zo dňa 2. 9. 2004 a zo dňa 3. 9. 2004, keď sa uspokojili

iba s konštatovaním, že sú v rozpore s ust. § 39 Občianskeho zákonníka a v prípade určenia neplatnosti zmlúv uzavretých medzi sťažovateľom v 1. rade a sťažovateľmi v 2. a 3. rade dokonca dôvod ich neplatnosti dokonca vôbec právne nekvalifikovali.»

Sťažovatelia preto navrhli, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní o právnej veci S. c/a R. Č., B. T. a Ing. J. Š., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod č.k.: 9C 164/04 a Najvyššom súde Slovenskej republiky pod č.k. 1 Obo 49/08, porušili právo R. Č., B. T. a Ing. J. Š. domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde zaručené v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva aby ich záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom zaručené v článku 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť primerané finančné zadostučinenie sťažovateľovi v 1. rade vo výške 10.000 €, sťažovateľovi v 2. rade vo výške 10.000 € a sťažovateľovi v 3. rade vo výške 10.000 €, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. 9 Cbs 164/04-262 zo dňa 22. 1. 2008 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 1 Obo 49/2008 zo dňa 24. 6. 2009.

4. Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť trovy právneho zastúpenia vo výške 3.189,73 €..., a to do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli, že v predmetnej veci podali aj dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, napriek tomu ústavný súd žiadajú, „*aby túto sťažnosť neodmietol prijať z dôvodu podľa § 53 ods. 1 Zákona o Ústavnom súde, nakoľko napriek podaniu dovolania v predmetnej veci z dôvodu podľa ust. § 237 písm. f) a g) O.s.p. je otázka prípustnosti a účinnosti tohto opravného prostriedku prinajmenšom diskutabilná, keďže sa nejedná o rozhodnutia uvedené v ust. §§ 238 a 239 O.s.p.(...) na závažnosti zásahu do vlastníckych práv sťažovateľov zo strany Krajského súdu v Bratislave a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú založené dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by sa touto sťažnosťou mal zaoberať Ústavný súd Slovenskej republiky aj napriek podanému dovolaniu; (...)*“.

Ústavné súdnictvo a právomoc ústavného súdu sú vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, v ktorých protiústavnosť nemožno napraviť iným spôsobom, teda predovšetkým procesnými prostriedkami vyplývajúcimi z príslušných

procesných noriem (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov). Ide o jeden zo základných princípov, ktoré ovládajú konanie pred ústavným súdom, a to o princíp subsidiarity.

Ústavný súd preto zaujal názor, že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je táto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie ústavnej sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Bulena a spol. verzus Česká republika a rozhodnutie uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Českej republiky vo zv. 29/uznesenie č. 3 a pod.).

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2010